

ROZMARNÉ LÉTO V DIVADLE PETRA BEZRUČE. Jednu z hlavních postav v adaptaci Vančurova *Rozmarného léta* ztvárnil herec Norbert Lichý (na snímku vpravo)

FOTO: MAFA - MARTIN POPELÁŘ

Divadlo Petra Bezruče uvede adaptaci Vančury

Ostrava (tag) - Divadlo Petra Bezruče v Ostravě, které svou dramaturgii zaměřuje především na uvádění her určených mladému publiku, nyní zařadilo mezi své tituly téměř rodinné představení *Rozmarné léto* na motivy slavného literárního díla Vladislava Vančury.

Režie představení na podkladě divadelní adaptace Evžena Sokolovského se ujal vyhledávaný slovenský režisér Ondrej Spišák, pod jehož režijním vedením u Bezručů již vznikla inscenace *Balada o zloději koní*.

„Jedinečná poetika a laskavý humor Vančurova textu mi byly blízké,“ říká režisér Spišák.

Nejcharakterističtější znak Van-

čurových próz, jeho nezvyklý jazyk a styl plný metafor, košatých souvětí a složitých konstrukcí, převedl režisér Spišák na jeviště bez podstatnějších změn.

„Dostat Vančurův jazyk na jeviště je poměrně těžký úkol, ale měli jsme při realizaci *Rozmarného léta* k jeho dílu velký respekt, a proto zůstává i styl jeho vyprávění zachován,“ vysvětluje Spišák.

„Co jsme chtěli zdůraznit, je touha po vášni, která lomcuje všemi postavami Vančurova *Rozmarného léta*, to neustálé marné hledání něčeho naplňujícího,“ říká režisér Spišák.

Premiéra *Rozmarného léta* se uskuteční v Divadle Petra Bezruče v pátek v sedm hodin večer.

Krev, gayové i O-stra-var

Od vydání prvního čísla Protimluy uplynula relativně dlouhá doba. Za dva měsíce se na ostravské divadelní scéně objevilo tolik nového, že je nemožné podat o tom souvislou zprávu. Přesto se zde (v této osmitýdenní éře hojnosti) rýsuje několik témat, které na první pohled nelze zamlčet.

TOUHA

Touha být aktuální, zatnout do živého, do toho, co je vlastní dnešnímu okamžiku života, objevit energii - krev (na rozdíl od impotentního pohlazení

uváděných na malé i velké scéně je ponejvíce patra na touha posunout zasněného diváka k aktuálnímu.

Ve většině jmenovaných zaznívá kontroverzní tón. Že by scény vsadily na snadno slyšitelnou kafeofonii provokace? Kdepak, anebo jen do určité míry. Kontroverzní je součástí taktiky, která možná předznamenává změny. Ty však stejně jako v politice, tak na profesionální scéně není tak jednoduché a naráz prosadit. Klasik v pornoshopu od bývalého

ni“ (inscenováno Divadelní společností Petra Bezruče ve sklepení zvaném nikoliv Septik ale Márnice). Antidramatická satira o sugestivním líčení představ senilní generace vypadá provokativně. Kupodivu v ní však byla zastřena kontroverzní skutečnost, že se jedná o komentář mládí k náhrobku stáří (je to jen Márnice). Přemrštěné herectví, důraz na touhu po vyniknutí i při rýpání se v ucpaných záchodech z představení dělá podivně obscénní grotesku.

Foto: Petr Hrubeš
Rozmarné léto

a dudlíku zapomenutí). Divadlo v Ostravě si více uvědomuje sebereflexi reality - zrcadlí vydřený život v dnešní rozklížené jistotě.

Klasik v pornoshopu, Prezidentky - fekální majáles, (mimočodem, králem loňského majálesu byl Richard Krajčo, který hraje Hamleta ve stejnojmenné inscenaci, jejíž demiéru zrovna spláchna jímka času), Neidentifikovatelné ostatky a skutečná podstata lásky, Nevinní jsou nevinní. nová verze Mladé gardy, dokonce i světová klasika: Rozmarné léto (krev v zákulisí), Krvavá svatba, Život je sen (výjimečná splátka české kultury). V těchto inscenacích

hippíka Turriniho (inscenace Národního divadla Moravskoslezského na scéně zkušebny v Divadle A. Dvořáka), provokuje jen okrajově - scénou, která má autentický tvar sexshopu. Ano, i zde je možno řešit žhavé filozofické otázky o smyslu bytí. (upozornění, že hra není vhodná pro diváky do 18 let a také pro těhotné ženy, však vyznívá jako trapné klišé)

SRAČKY

Sračky, sračky a zase sračky, takové prostředky prozvěnu hrají úlohu v Prezidentkách, kde se v podtitulu objevil raději delikátnější přírůdek „fekál-

NEVINNÍ

Nevinní jsou nevinní jsou poněkud zvláštní zvíře. Touto inscenací o sobě dalo vědět (a pokouší se mezi čtyři prof. činohry vklínit) nové divadlo Sbohem nevinnosti. (Předsevzetí nelehké, po slibném rozjezdu hapruje převodovka - z vedení s.r.o. odchází dramaturgyně Petra Kohutová.) Podle ohlasů z druhé ruky však nabízí i tato inscenace něco in. U publika probouzí chuť na mladé maso a dokonce prý obsahuje poctu Tarantinovi (takových už zařvalo). A opět se hraje jen v Márnici (tentokrát pronajaté).

OSTATKY

Ostatky, Klimsza mezi diváky, publikum. Neidentifikovatelné lidské ostatky a skutečná podstata lásky, pro mne po dlouhé době autentický divadelní zážitek, a také touha vrátit se na výchozí bod, s očekáváním, jestli to nebyl jen přelud. Kontroverzní hra kanadského dramatika Brada Fräsera, aktivisty hnutí gayů v autorské inscenaci uměleckého „presidenta“ Bezručů Janusze Klimszy (realizováno v Komorní scéně Aréna). Režirováno opět nikoliv kontroverzně, ale s velkým smyslem pro neorealistickou poetiku, symboly a naraci á la exi-

růstu napětí, ale konečné slovo má složení publika, když se napojí, nevěříte svým uším). Janusz Klimsza se i tak pokouší jako „vsudypřítomný“ divák (deus ex machina?) dohlédnout na správné vyznění inscenace, přesná skladba publika by mu však teoreticky měla zůstat neznáma. (Z Mladé gardy inscenované u Bezručů byly nevhodné pasáže již odstředěny.)

XXXHX XXXOXX

Láska mezi kapkami krve, počítá s rušivým elementem diváka (trochu i alibi). Výjimka mezi profesionálními pokusy o kontroverzní téma na malém

onálních činoher. Kdo by v dnešní době odmítl tak pohodlné získání informací, kdy (zjednodušeně řečeno) stačí jednou za rok navštívit divadelní město, kde vám za pět dnů před očima proběhne celosezónní práce... (již se pořádají zájezdy na Stodolní, to je také celorepublikový kulturní fenomén).

Falešný obraz divadla, vidění aktuální inscenace s ročním zpožděním (ostatky z Ostatků) - hlavně že se točí, je jedno jak, ale točí.

Alespoň pokrytí informačního dluhu, semináře, které jsou vnitřní záležitostí dvou rozdílných profesí (navíc teoretické-kritik a praktické-tvůrci insce-

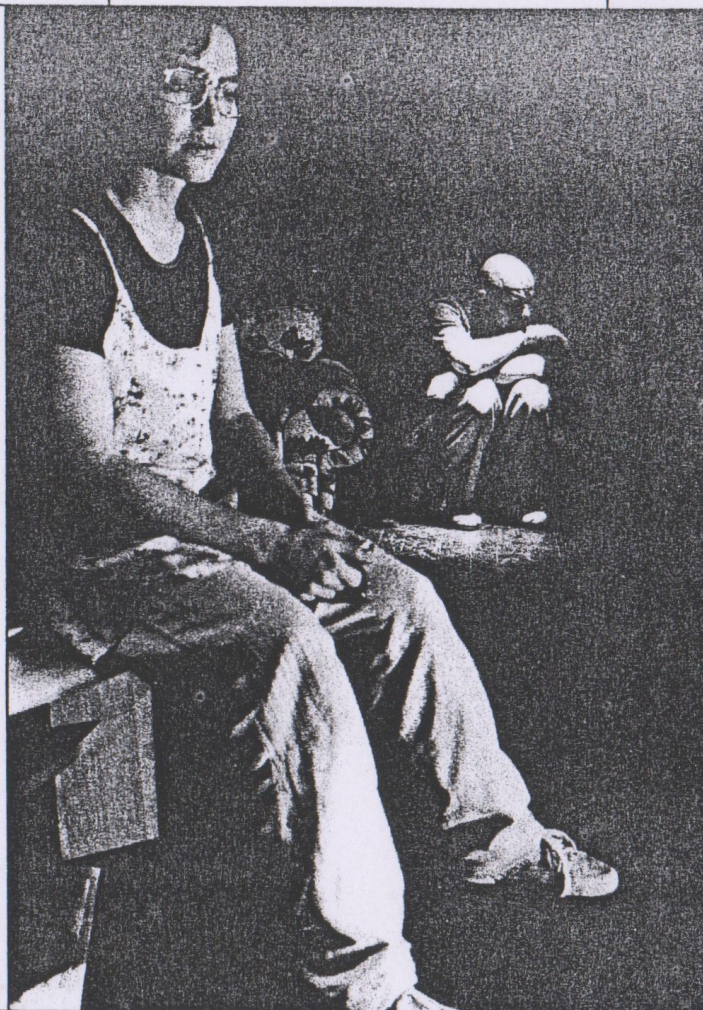

Foto: František Řezníček
Neidentifikovatelné lidské ostatky a neviditelná podstata lásky.

stenciální thriller. Výrazně nadprůměrný výkon (nejen Marka Cisovského v expresivní roli nešťastného maniaka Bernieho - schváceného a věčně zakrváceného), většiny herců a především silné téma o hledání lidství u takzvané čtyřprocentní populace. Každá role něco konkrétního a podstatného sděluje, člověk by řekl, že se Aréna začala vyčerpávat. Kdepak. (Že by Ostatky byly silnější, než makovicový vývar V.I.P. Childem?.)

Vícevrstevná práce režiséra s prostorem Arény vyžaduje náročnější soustředění ze strany diváků, časový sled jednotlivých akcí může rozhodit sebe-menší pípnutí navíc. Rozhodně stojí zato vidět inscenaci několikrát, protože jednotlivý náboj představení se mívá (režisér dává přednost klasickému

jevišti - jeden celý předlouhý večer o třech chodech a filmové jednodubce (uf, zase Márnice). Autorský festiválek sestávající z tvorby amatérů xxxhx xxxoxx. Jednoduchý princip nedorozumění převedený na konfrontaci ilusivního a antiilusivního divadla. Jo, to bylo hodně kontroverzní a přinejmenším aktuální jako z kanálů internetu, a přitom s hlavou a patou. Drsný vtíp, sado-maso, pissing, spanking, (skl)erotičtí duchové, matky umírající v plodové vodě. Bis zasahuje, Přepadení jako jako. Najvrt aneb Ten telefon cinkal jako vlak. Skutečně výjimka, která se zde asi hned tak znovu neobjeví.

ZKAŽENÍ

Ostravar, festival vzniklý ani ne tak pro diváka, jako spíše pro vnitřní potřebu ostravských profesi-

nace), a to nejpodstatnější, hraní pro diváka o divákovi se vytrácí.

Není to publikum jen alibi? Nemělo by divadlo financované z rozpočtu města více hrát o vkus publika, než se řídit jeho vkusem (když posuneme každý rok latku o centimetr výš, snad se to neposere). Je to o osobnostech, které si umí uhájit svou pozici (v době, kdy mají všichni pravdu a čisté prsty).

Martin Jiroušek

U Bezručů hřeje Rozmarné léto v režii Ondreje Spišáka

Ladislav Vrchovský

Ostrava • Nové vedení ostravské Divadelní společnosti Petra Bezruče (umělecký šéf Janusz Klimsza, ředitel Jiří Krejčí) má šťastnou ruku. Další premiéra jeho první sezony – Rozmarné léto Vladislava Vančury – v režii Ondreje Spišáka to potvrzuje.

Jádro úspěchu je ve zvolené předloze, v adaptaci slavného literárního díla, a samozřejmě ve Spišákově režii. Mistr-
na oprava textu z pera Evžena Sokolovského, výběr stěžejních scen a stavba děje sice ulehčuje práci každému realizačnímu týmu, Ondrej Spišák ale inscenaci prospikoval režijními nápady tak, že literatura jako taková ustoupila do pozadí před kouzlem jeviště.

Dalšími důležitými faktory jsou nápaditá (jak jinak) vyprava Marty Rozskopfové a hudba Norberta Lichého.

Premiéra se téměř nekonala, neboť představitel kouzelníka Arnoštka, Daniel Zaoral, si tři dny před jejím termínem přivodil při zkoušce pracovní úraz. Naštěstí skončil jen u otřesu mozku (záležitost mohla být tragická). Role se ujal Iosef Běda Kaluža a na premiérovém jevišti mu pak štěstěna přála mírou nevidanou. Po počáteční nervozitě se rozehrál ke kvalitnímu výkonu.

Všem hereckým výkonům opět kraluje Norbert Lichý v roli mistra plovárenského Antonína Důry. Výborní jsou ovšem i ostatní: Vítězslav Kryš-ke jako major Hugo, Michal

Norbert Lichý a Kateřina Krejčí ve Vančurově Rozmarném létu.

Przebinda v roli abbého Rocha a zejména Kateřina Krejčí jako Kateřina Důrová. Osobní půvab zúročuje Nikola Birkenová v roli Anny.

Inscenace jako celek je výsostnou jevištní poezií a hol-

dem člověčenství. Lidské slabosti, které Vladislav Vančura v Rozmarném létě povyšuje na pověstnou šlehačku na dortu, jsou zde podány s příslovečnou laskavostí. Je-li jednou z úloh divadla inspirovat diváka k po-

stupům v praktickém životě pak nechť scéna, ve které pan Důra trestá svou ženu po jejím návratu od kouzelníka Arnoštka, stane se předobrazem řešení všech manželských kriz způsobených nevěrou.

Ondrej Spišák režíruje u Bezručů Rozmarné léto jako určitý experiment

Břetislav Uhlář

Ostrava • První premiéru v letošním roce uvede Divadelní společnost Petra Bezruče v Ostravě už 11. ledna. Bude jí Vančurovo Rozmarné léto podle divadelní adaptace Evžena Sokolovského v režii Ondreje Spišáka. Tento tvůrce poprvé pracoval u „Bezručů“ před šesti lety, kdy režíroval Baladu o zloději koní. Insceance byla poměrně dobře přijata odbornou kritikou a velký úspěch měla zejména u středoškolské mládeže. V poslední době Ondrej Spišák režíroval v Nitře komedii Limonádový Joe a pravidelně hostuje v Polsku. A co soudí o Rozmarném létu?

„Naši nejdůležitější úlohou je přenést atmosféru Vančurova textu na jeviště. To je vlastně

vždycky nejdůležitější při adaptaci jakékoli literatury na jeviště. Snažit se vytvářet obrazy, které Vančura nenapsal, ale které vycházejí z atmosféry té knihy. Experiment jde často proti, všechno zbourá, aby mohl stavět něco nového, co nemusí mít ale nic společného s Vančurovou ...,” soudí v bezručáckém divadelním zpravodaji Ondrej Spišák.

Do hlavních rolí obsadil Norberta Lichého, který je zároveň také autorem scénické hudby, Kateřinu Krejčí, Vítězslava Kryškeho, Michala Przebindu, Daniela Zaorala, Nikolu Birklenovou, Josefa Kalužu, Jana Odlu a Lucii Žáčkovou. Autorkou výtvarného řešení inscenace je Marta Roszkopfová.

pozvánka

Z divadelního programu k inscenaci Rozmarné léto.

FOTO ARCHIV

CO S VOLNÝM ČASEM OD ÚTERÝ 8. LEDNA 2002 DO PONDĚLÍ 14. LEDNA 2002

Rozmarné léto po ostravsku

Hrušínského role se zhostil Lichý

OSTRAVA (ddt) **To jest ta čtveračina štábu s obvazkem a s podvázanou bradou...**

Nad smyslem se musel zvlášť zamýšlet. V těchto dnech finišuje Divadlo Petra Bezruče s přípravami na premiéru Vančurova Rozmarného léta, která je na programu v pátek 11. ledna od 19 hodin. Milovníci klasiky jistě vzpoměnou na poetický film o odkvétajícím plavčíkovi místní plovárny, po uši zamilovaném do

mladinké artistky. Norbert Lichý si na scéně divadla zahraje roli, kterou známe z podání Rudolfa Hrušínského, což pro něj určitě bude krásné i těžké sousto. Sám ale tvrdí, že se nesnaží srovnávat, že chce hrát tak, jak si přeje režisér Ondřej Spišák, s nímž už pracoval a na něhož má krásné vzpomínky.

„Když jsme kdysi studovali *Shakespeareova Hamleta*, měl jsem zpočátku pocit, že se ten text nemůžu nikdy naučit. Jenže *Shakespeare je proti Van-*

čurovi procházkou růžovým sadem. Někdy přemýšlím, co vlastně která věta znamená, nesmím nic vynechat, nic změnit, nebo se z některého souvětí už taky nemusím vymotat,“ zoufal si Lichý sotva týden před premiérou. „*Miluju Jirotkova Saturnina. Ale když jsem viděl film, říkal jsem si - kniha byla lepší. Některou literaturu je moc těžké převést na jeviště. Tak jsem zvědavý, co si budou říkat diváci, až budou odcházet z Rozmarného léta ...*“

▼ **Vítězoslavně dorazil minulý týden ve čtvrtek Norbert Lichý do divadla s cédečkem s nahranou muzikou k představení. Kromě 29. prosince, kdy slavil narozeniny, a obou svátků vánočních, které prospal, po celou druhou polovinu prosince Norbert skládal, psal noty a zase skládal. Hudba k Rozmarnému létu**